

LANDSKABSKARAKTEROMRÅDE NR. 101

Bjørnø

Bjørnø ligger i den vestlige del af det Sydfynske Øhav i en afstand fra kysten af Fyn og Faaborg på omkring 2,5km. Øen ligger i de indre dele af Øhavet med Horne Land mod vest, Lyø mod sydvest, Avernakø mod syd og Svelmø mod sydøst.

For detaljer vedrørende beskrivelse og vurdering af området henvises til Landskabskarakterbeskrivelse og -vurdering af området.

 Landskabskarakter-
område grænse

Landskabskarakteren

Landskabskarakteren er især betinget af det storbakkede terræn med de dyrkede og braklagte marker hvorfra der er hyppige kig til det omkringliggende farvandsområde. Kun enkelte levende hegn, som primært er orienteret sydøst/nordvest – øens længderetning – opdeler fladen. Bebyggelsen ligger koncentreret i den velafgrænsede og

velbevarede Bjørnø By midt på øen ved øens nordøstlige kyststrækning. Her dominerer flerlængede gårde i sort/hvid bindingsværk og hvidkalkede murstenshuse.

De mange udsigter til øhavet og de omkringliggende øer, som alle fremstår grønne og stedvist med markante kystskrænter, er af stor betydning for landskabskarakteren. Mod nordvest strækker udsigten sig til Faaborg By og de bagvedliggende Svanninge Bakker.

Ekstensivt og lavereliggende arealer, præger landskabet på øens nordvestlige spids, den sydøstlige spids og ligeledes syd for Bjørnø by, hvor et lavereliggende område strækker sig fra kysten og ind mod Bjørnø By.

Landskabet på øen og de omkringliggende kyster fremstår uforstyrrede af tekniske anlæg. Kun ved Nab står to vindmøller, som erkendes fra øen.

Planlagte ændringer

Placeringsmulighed for ny campingplads

Der er mulighed for placering af en ny campingplads.

Udvidelsesmulighed for bådehavn

Der er mulighed for at udvide havnen på Bjørnø.

Strategiske mål og forslag til handlinger og initiativer

Landskabskarakterområdet er vurderet som særligt karakteristisk, med særlige visuelle oplevelsesmuligheder og i god tilstand i hele karakterområdets udstrækning og bør derfor beskyttes.

- *Beskyttes i hele øens udstrækning (M 101.1).*

- Beskytte
- Vedligeholde
- Vedligeholde og forbedre
- Ændre

M 101.1 - Beskyttes

Hele øen

Forslag til handlinger og initiativer - Input til kommuneplan og administration

Administration i og omkring området bør sikre følgende:

Skovrejsning

Muligheden for at opleve øens bakkede terræn og de vide udsigter til det omkringliggende øhav, som knytter sig til stort set hele øen bør beskyttes.

- Øen bør friholdes for skovrejsning og anden beplantning, som vil sløre øens åbne og bakkede terræn samt udsigterne over øhavet.

Tekniske anlæg

Hele øens og de modstående kysters uforstyrrede præg bør beskyttes.

Især kysterne ved Dyreborg, Faaborg og Nab er centrale for oplevelsen af kystlandskabet men også til Avernakø og Svelmø er der visuelle sammenhænge, som er uforstyrret af tekniske anlæg.

- Øen og de modstående kyster, hvortil der er visuel sammenhæng, bør friholdes for større tekniske anlæg.

Ferie fritid – campingplads og havn

Øens lille skala og dens uforstyrrede præg er vigtig for de landskabelige kvaliteter, som øen rummer.

- Campingpladsen bør placeres således at byens velafgrænsede form bevares.
- Campingpladsen bør placeres således at eventuelle hvide campingvognstager ikke kan ses fra det omkringliggende kystlandskab.
- For campingpladsen bør der stilles krav om at der ikke opstilles høje og farvestrålende flag.
- En eventuel udvidelse af havnen bør begrænses til et omfang, som harmonerer med øens lille skala.

Byudvikling

Både Bjørnø By, som ligger på øen og byerne Dyreborg og Faaborg, som ligger på modstående kyster er vigtige elementer i kystlandskabet på og omkring Bjørnø.

- Bjørnø By bør friholdes for yderligere byggeri.
- Der bør sættes fokus på de særlige karakteristika, som knytter sig til Bjørnø By, f.eks. igennem udarbejdelse af en bevarende lokalplan – hvis dette ikke allerede eksisterer.
- Dyreborg bør fastholdes i den nuværende udstrækning, som den opleves fra Bjørnø, og bebyggelsen holdes i det eksisterende farve og materiale valg.
- Faaborg bør forsat fremstå som en by, der ligger ved kysten afgrænset ind i land af det markante bakkelandskab. Bakkerne bør således friholdes for byudvikling.

- Karakteren af Faaborg By som den opleves fra kysten domineret af mindre og adskilte bygninger bør fastholdes.

Forslag til handlinger og initiativer – projekter og andre tiltag

Gennem dialog med lodsejerne bør sikres en opmærksomhed på vigtigheden af tilstrækkelig og gerne yderligere pleje af naturarealerne for at opretholde eller fremme en god naturtilstand med både natur- og miljømæssig samt visuel betydning. Endvidere er det vigtigt at holde fokus på at undgå opvækst af for kraftige og dominerende kratområder, som vil reducere udsigterne over vandfladen.

Det kan overvejes om tilgængeligheden til området kan styrkes til gavn for befolkningen i nærområdet.

Den visuelle sammenhæng og dermed landskabsoplevelsen mellem Inddæmningen og kysten styrkes ved at reducere udstrækningen af bevoksningen mellem Limmerodde og Inddæmningen – især den del af bevoksningen som består af nål.

M 6.3 Vedligeholdes

Morænefladen

Landskabskarakteren i dette delområde er betinget af let bølgende og skrånende moræneflader med dyrkede marker, der orienterer sig mod de centralt placerede og åbne lavbundsarealer. Landskabet har en middel skala betinget af små skove, bevoksninger og krat samt solitärtræer på markflader og få transparente levende hegn. Bebyggelsen består af enkelte mindre gårde, der ligger let tilbagetrukket fra vejene. Området er overvejende upåvirket af tekniske anlæg. Landskabskarakterens tidsdybde er landboreformernes udskiftning i 1700-tallet.

Strategisk mål – vedligeholde og forbedre

Landskabskarakteren i delområdet er karakteristisk og i god tilstand. Den bør derfor vedligeholdes.

Forslag til handlinger og initiativer - Input til kommuneplan og administration

Landskabskarakteren er sårbar over for bygninger, tekniske anlæg og skovrejsning, der forstyrrer den visuelle sammenhæng mellem de

jævnt skrånede morænefaldet og lavbundsormåderne. Planlægningen bør derfor sikre følgende:

Skovrejsning

- At der ikke rejses skov eller anden beplantning. Alternativt bør dette ske på de mest tilbagetrukkede arealer, så den visuelle sammenhæng og landskabets karakter bevares.

Tekniske anlæg

- At området friholdes for tekniske anlæg, der forringer landskabets karakter. Placering og udformning bør kun ske med væsentlige hensyn til landskabskarakteren og den visuelle sammenhæng til lavbundsarealerne.

Byggeri

- At landbrugsbyggeri placeres i tilknytning til eksisterende byggeri og udformes med hensyn til den visuelle påvirkning af landskabet.

Landbrug

- At landbrugsdriften i området opretholdes for fortsat at sikre de åbne flader ned mod Inddæmningen.

Forslag til handlinger og initiativer – projekter og andre tiltag

Netop den åbne flade er vigtig for landskabskarakteren og de visuelle sammenhænge fra flade og til Inddæmningens åbne vandflade. Der kan etableres dialog med lodsejerne med det formål at øge bevidstheden om vigtigheden af at friholdes området for uhensigtsmæssig bevoksning.

M 6.3 Vedligeholdes og beskyttes

Hundstrup Ådal og omkringliggende landbrugsflade

Landskabskarakteren i dette delområde er betinget af den på denne strækning mere snævre ådal præget af stejle og bevoksede skrænter, som skærer sig ned i morænefladen. Den tætte bevoksning giver oplevelsen af et lukket landskab. Eneste bebyggelse i området består af Lindevads Mølle.

Strategisk mål – vedligeholde og forbedre

Landskabskarakteren i delområdet er kontrasterende i forhold til hovedkarakteren, i god tilstand og bør derfor vedligeholdes. Lokalt omkring Hundstrup Å findes visuelle oplevelsesmuligheder som bør beskyttes. Moræneflade og dalstrøg bør, ud fra en landskabelig tilgang, betragtes i sammenhæng og behandles derfor i det følgende som et sammenhængende område, der skal vedligeholdes og beskyttes.

Forslag til handlinger og initiativer - Input til kommuneplan og administration

Planlægning og administration bør følge eksisterende lovgivning – herudover skal ikke gives nogen anbefalinger til planlægningen.

M 6.4 Beskyttes***Nakkebølle Herregård***

Nakkebølle Gods ligger som et velholdt og sammenhængende herregårdsmiljø, der bl.a. omfatter en trefløjet hovedbygning omgivet af voldgrav og tilhørende avlsbygninger. Godsets ligger med engorientering ved Hønsemose. Området rummer visuelle oplevelsesmuligheder betinget af herregårdskarakteren og fraværet af visuelt forstyrrende tekniske anlæg.

Strategisk mål – vedligeholde og forbedre

Landskabskarakteren i delområdet er karakteristisk, i god tilstand og med visuelle oplevelsesmuligheder og bør derfor beskyttes.

Forslag til handlinger og initiativer - Input til kommuneplan og administration***Tekniske anlæg***

Området omkring Herregården er uforstyrret af tekniske anlæg og derfor sårbart.

- Der bør ikke rejses tekniske anlæg i området, da det kan forringe den visuelle oplevelse af herregårdslandskabet og kulturmiljøets intakthed.
- Rejsning af tekniske anlæg i de tilstødende områder bør i videst mulige omfang undgås. Alternativt bør placering og udformning ske med væsentlige hensyn til de visuelle sammenhænge i landskabet.

Byggeri

Nakkebølle Gods består af en bygningsmasse, der harmonerer med stedets visuelle afgrænsning og udtryk.

- Eventuelle nye landbrugsbygninger bør placeres og udformes med væsentlige hensyn til områdets karakter, så stedets harmoniske udtryk ikke forringes.

Forslag til handlinger og initiativer – projekter og andre tiltag

Lavbundsarealerne omkring Nakkebølle Gods er identitetsgivende for stedet og er derfor med til at betinge kulturmiljøets intakthed. Gennem dialog med ejer og forvalter af arealerne bør der sikres opmærksomhed på at opnå tilstrækkelig pleje af arealerne, så de ikke gror til og ændrer karakter.

M 6.5 Beskyttes

Åstrup Mølle

Åstrup Mølle ligger som et højtliggende og markant orienteringspunkt og kulturhistorisk element i landskabet. Møllen og tilknyttede bygninger har bevaret en fritliggende placering i landskabet nord for landsbyen Åstrup.

Strategisk mål – vedligeholde og forbedre

Landskabskarakteren i delområdet er karakteristisk, i god tilstand og med visuelle oplevelsesmuligheder og bør derfor beskyttes.

Forslag til handlinger og initiativer - Input til kommuneplan og administration

Bygninger/byudvikling/tekniske anlæg/skovrejsning

Møllens markante placering i landskabet og egenskab som orienteringspunkt er sårbar over for enhver udvikling, der begrænser indblikket til møllen eller forstyrrer dens markering i landskabsbilledet. Derfor bør planlægning og administration sikre:

- At byudvikling i den nordlige og nordøstlige del af Åstrup sikrer møllens markante synlighed fra syd, øst og vest, herunder med krav til bygningers placering, højde og udformning, samt krav til beplantning.
- At bygningsmassen ikke øges øst og vest for møllen, herunder både i areal og højde.
- At møllens omgivelser friholdes for bygninger, der hindrer indblik til kirken eller forringer dens funktion som orienteringspunkt.
- Bygninger i skalamæssig uoverensstemmelse med møllen bør undgås i dens umiddelbare nærhed.

- At møllens omgivelser friholdes for tekniske anlæg for at bevare møllens markering i landskabet som uforstyrret orienteringspunkt og kulturhistoriske værdi.
- At møllens omgivelser friholdes for yderligere skovrejsning eller anden høj beplantning for at bevare det frie indblik til møllen.

Forslag til handlinger og initiativer – projekter og andre tiltag

Dialog med beboere i Åstrup og ejer/forvalter af Åstrup Mølle kan øge opmærksomheden på møllens funktion som kulturhistorisk orienteringspunkt i landskabet samt denne funktions sårbarhed over for uhensigtsmæssig bebyggelse og beplantning.